

Silling Léda

NÉPRAJZI KONFERENCIA TOPOLYÁN

Ethnographic Conference at Topolya

2009. szeptember 12-én hatodik alkalommal került megrendezésre a fiatal néprajzkutatók és kulturális antropológusok konferenciája. Először 2004-ben, s azóta minden évben, a Topolyai Városi Napok keretében a város támogató-sával a Kiss Lajos Néprajzi Társaság szervezésében zajlik a tanácskozás. Az első konferencia még a topolyai Népkönyvtárban volt, ám azóta a jelentkezők igen tekintélyes száma miatt a Topolyai Múzeum ad helyt neki. Idén a múzeum Vojnich Oszkárhoz kötődő kiállítása kapcsolódott a rendezvényhez. Hat év óta talán ez az első olyan kiállítás volt, amely témájában a legközelebb állt a néprajzhoz, az antropológiához, ugyanis a szenvedélyes utazó, Vojnich Oszkár, Délkelet-Ázsiából és Óceániából származó hagyatékát mutatta be. A kiállítás két ősi hagyományhoz, a bételrágáshoz és a kávaiváshoz kapcsolódott. A két tudatmódosító szer használatához kötődő eszközöket tekinthették meg az érdeklődők. Bemutattak olyan fényképeket is, melyek zömét Vojnich Oszkár készítette Délkelet-Ázsia és Óceánia lakóiról.

A fiatal néprajzkutatókat és antropológusokat tömöríteni kívánó konferencia a kezdetektől fogva azokat a kutatásokat kívánja bemutatni, amelyek Vajdaság területén folynak. Össze kívánja kapcsolni az egyes részleteket, részeredményeket, hogy teljesebb néprajzi kép alakulhasson ki a területről.

A konferenciáknak nincs külön meghatározott témájuk. Az eltelt hat év alatt a népi vallásosság, a népi építészet, a népszokások, a gazdálkodás, a kereskedelem, a folklór egyes ágai egyaránt témái voltak az előadásoknak.

A konferencia résztvevői leginkább vajdasági származású vagy a területen kutató fiatal egyetemisták, doktoranduszok, muzeológusok, történészek, néptáncosok. Fontos küldetésünknek tartjuk a középiskolások néprajzi kutatásának támogatását. Ezért minden évben meghívjuk a KMV néprajzi szekciójában eredményesen szerepelt diákokat, hogy itt is tartsanak beszámolót kutatásaikról.

A konferenciát PAPP ÁRPÁD, a Kiss Lajos Néprajzi Társaság elnöke nyitotta meg, felhívta a figyelmet az éppen Topolyán jelenleg folyó kutatásokra, amelyeket HARKAI IMRE nyomdokain haladva végeznek. Az első szekcióban ezért kapott helyet KLAMÁR ZOLTÁN és DÖMÖTÖR BEA beszámolója. Az elmúlt nyáron fontos feladatot teljesített egy kutatócsoport, melynek tagjai vajdasági és magyarországi néprajzkutatók és muzeológusok voltak. Topolyán Harkai Imre

jegyzetei alapján próbálkoztak meg a szinte lehetetlennel: végigjárták a várost azzal a szándékkal, hogy megkeressék a Harkai által dokumentált házakat. Fontos ez azért, mert a Topolya építészetében néhány évtized alatt lezajlott változások igen szépen kirajzolódhatnak egy-egy ilyen kutatás alkalmával.

Ebben a népi építészeti szekcióban hangzott el SZÜGYI FERENC zentai levéltáros beszámolója. A technika korszakában a vajdasági néprajz számára igen hasznos újítást, egy internetes honlapot mutatott meg a hallgatóságnak. A területen fellelhető kültéri szakrális kisémlékek adattárát tölti fel a világhálóra már néhány éve.

PAPP ÁRPÁD, a *Vajdasági Magyarok Néprajzi Atlaszá*nak létrehozója, a görög néprajzi atlaszt mutatta be, az erőnyeit és hiányosságait egyaránt kidomborítva. Az előadásnak igen jelentős hozadéka lesz, ha majd mellé kerül VINCZE ILDIKÓ tanulmánya a görög diaszpórákról.

A legfiatalabbak beszámolója a népi gyógyászatról, a temetkezési és a húsvéti szokásokról szóltak. PÁSTI KORNÉLIA A gombosi betlehemes folytonosságáról, JAKUS ANITA pedig a családjának nőtagjainak emlékeiben élő gyermekjátékokról értekezett.

A rendezvény, a korábbi évekhez hasonlóan, két néprajzi kiadvány bemutatásával zárult.

Klamár Zoltán a Harkai Imre emlékére rendezett, 2009-es januári konferencia előadásait tartalmazó kötetet méltatta, BESZÉDES VALÉRIA néprajzkutató pedig a *Bácsország* 50., néprajzi számát ajánlotta az egybegyűlteknél figyelmébe.

A rendezvény továbbra is teret kíván adni a szakmai kapcsolatok ápolásának és kiépítésének, egy, a fiatal kutatók számára létrehozott fórum keretei között.